

for principfast. Man kunde tænke sig, at en Fader havde det Princip at opdrage sine Børn i fuldstændig Frihed, at lade dem more sig, som de have lyst, opføre sig saa galt eller saa godt, som de havde lyst. Hvis disse Børn føle lyst til at lege med Ild f. Ex., og hvis det maaste saa smaat begynde at brænde i Huset af den Grund, saa var den Mand dog lovlig principfast, hvis han ikke vilde stride ind overfor sine Børns Optræden, saa man kan dog vist være for principfast. Meningerne om Lovforslaget ere saa skarpt delte, at der er kommet adskillige Overdrivelser frem efter min Mening i Kampen om Spørgsmaalet. Man har ment at kunne slutte sig altfor meget til Folks Karakter, Udvikling, Forstand osv. af deres Stilling til denne Sag. Fra Benner af Lovforslaget er det blevet sagt, at de Bønder eller Landbrugere, som ikke kunde gaa med til dette Forslag, maatte være meget indskrænkede. Fra Modstandere af Lovforslaget er det blevet sagt, at ved denne Sag kunde man rigtig komme til at maale den danske Bøndestands Udvikling og Modenhed, dens Frihedsfind og dens moraliske Berettigelse til at have en fremtrædende Del i Statens Styrelse. Det var det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Vojfen) som ifølge et Referat i „Morgenbladet“ udtalte noget Bignede paa et Møde i Sommer. Der overfor vil jeg dog sige, at jeg tror ingen af disse Slutninger ere rigtige, og jeg mener ikke, at man med denne Sag kan grade enten den Enkeltes eller nogen hel Stands Frihedsfind og Udvikling. Jeg tror, at det er en Paastand af ligesaa lidt Vødighed og ligesaa meningsløs som, naar man sommetider har set den Paastand fremsætte, at man kunde grade Folks Frihedsfind eller Fædrelandsfind med Forvarsagen. Det er altsammen Paastande, der er lige meningsløse; man kan ikke saadan slutte sig til Folks demokratiske Sindelag, til deres Forstand og Udvikling i det Hele taget af deres Stilling til en enkelt Sag, og mindst til denne, der angaar vort Forhold over for Udlandet. Den Slags Prover, man opstiller paa denne Maade, er ikke mere værd end Jernproven var i gamle Dage over for Herene. — Jeg skal til Slutning kun gjøre et Par Bemærkninger lige overfor det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) med Hensyn til hans Beregninger; de ere jo ikke saadan at overse i en Fart, men jeg skal kun sige, at efter hans Mening maatte Kunstsmørfabrikationen være en stor Velsignelse for Landbruget her og allevegne. Jeg tror dog ikke, at Velsignelsen endnu i nogen stor

Grad er strømmet ned over os fra Kunstsmørfabrikationen, og jeg tror heller ikke, at den vil komme. Men med Hensyn til Beregningen om, at det skulde være fordelagtigt for Landbruget med Kunstsmøret, at jo større Kunstsmørproduktionen blev, desto fordelagtigere var det, skal jeg sige, at selv om vi vedtage en saadan Bestemmelse, som her er foreslaaet i Regeringens § 7, vilde vi dog derved ikke hæmme Kunstsmørfabrikationen i det Hele væsentlig. Vi ville omtrent kunne afsætte ligemeget Smør til Kunstsmørfabrikanterne, saa det vilde ikke skade Prisen paa vort Meterisør. Jeg skal dermed slutte.

J. Sørensen: Naar vi nu erindre, hvorledes det gik i 1885, da vi begyndte at lovgive om denne Sag, her ligger for, da skuldes dette, saavidt jeg erindrer, Andragender, som vare komne ind fra de samvirkende Landbosforeninger her paa Sjælland. Dengang blev der taget stort Hensyn dertil, saa den Lov, som vi have, endog maa siges at være Frugten deraf. Men se vi saa videre, hvorledes gaar det da? Da Sagen laa for i Fjor, indkom der ogsaa Andragender i rigelig Mængde saa at sige fra alle Landbosforeninger, fra deres Delegeretmøder; jeg husker ikke bedre, end at Tallet gik op til nogle og Halvtreds. Det viser altsaa, at der her er en Bevægelse oppe i Folket, at der er grumme mange Landmænd, der se med Bekymring paa, hvorledes Tilstanden vil komme til at blive, og som haabe, at der ad Lovgivningsveien vil kunne gjøres Noget. Det er særegent ved alle disse Adresser, som ere indkomne, at de næsten alle gaa ud paa, at §§ 6 og 7 i Lovforslaget maa blive bibeholdt. Det er en Henstilling, der gjøres til Rigsdagen om at gjøre Alt, hvad den kan, for at bibeholde disse 2 Paragrafer i Lovforslaget, og jeg skjønner ikke Andet, end at det er Kjernen i Lovforslaget, i det Mindste for Landbrugerne, at bibeholde disse 2 Paragrafer. Naar vi se hen til, hvorledes Landbrugets Stilling er nu for Tiden, da kan man sige, at ligesom Alt er trykket, saaledes er særlig Landbrugets Stilling for Tiden meget trykket. Der er i de sidste Aar kommet adskillige Oplysninger frem om, at Prioritetsbeløbene ere stegne i en meget betydelig Grad, paa den anden Side er det ogsaa en ren Kjendsgjerning, at Værdierne ere sunkne meget betydeligt, og naar disse to Ting mødes, er det let forklarligt, at der kan indtræde en mislig Stilling. Under saadanne Forhold er det meget berettiget, at vi for Alvor gjøre os det Spørgsmaal: Hvad kan